

(Drottning) Margareta (Valdemarsdotter) skriver till sin make Håkan, Norges och Sveriges kung, och underrättar denne om att hon och hennes tjänare (på Akershus) lider stor brist på mat och dryck samt ber honom försöka finna någon utväg så att de som är hos henne inte skall behöva skiljas från henne på grund av hunger. Margareta ber vidare Håkan skriva till Westfal (en tysk köpman) att denne måtte ge henne kredit för det som hon kan komma att behöva och att Håkan skall gottgöra honom för detta. Hon ber vidare Håkan att brevlades underrätta henne om vad han skriver till Westfal. Framdeles ber hon Håkan att göra Hans Myntmästare tillfreds så att denne förblir i hans tjänst samt att, om de kommer överens (om detta), göra upp med honom så att han ger henne kredit, om det kan komma skepp till Akershus, något hon väntar skriftligt besked om. Margareta meddelar vidare att hon fått Bartolomeus Guldsmeds brev, vari denne ber om ursäkt för att han inte kommit till Håkan, så som denne i brev bett honom göra. Om han (Bartolomeus) hade farit (till kungen), skulle nämligen skeppet med det gods han skulle handla med i Flandern ha seglat ifrån honom. Bartolomeus hälsar dock att han hade tänkt komma tillbaka före vintern, och det som han då för (med sig) skall Håkan råda över efter eget gottfinnande. Margareta ber därför Håkan att inte visa sig oblid mot Bartolomeus och inte heller mot Göte Eriksson (Galtung) för att denne inte hann i tid till Håkan.

Margareta ber Håkan att genast sända iväg Klas "Stowoswen". Hon underrättar också Håkan om att hon givit herr Henrik (Henriksson) den dråpsbot från Kettil från Hovland som Håkan gav henne och att herr Henrik gottgjort henne härför. Hon har lovat herr Henrik att skriva till Håkan och be honom att för hennes böns skull inte landsförvisa Kettil från Hovland eller dennes följeslagare förrän herr Henrik återkommer från Bergen eller, om han inte vill vänta så länge, hänvisa budet till herr Henrik i Bergen. Hon ber slutligen Håkan att tillskriva henne om sin vilja i detta.

(Brevet har beseglats.)

Orig. på perg. (20,1 x 12,6 cm, 31 rader), Dipl. Arn. Magn., fasc. 98, nr 5, Norges Riksarkiv. – Brevet bär spår av att ha varit hopvikt och förseglat. Det textparti som följer efter dateringen och fortsätter på brekets baksida har karaktären av ett tillägg.

Foto: V. Etting, Margrete den første. En regent og hendes samtid (1986), s. 17; Unionsdrottningen Margareta I och Kalmarunionen (1996), s. 21 (endast brekets framsida).

Tryckt: Dipl. Norv. I, nr 409 (med dateringen "ved 1370").

Regest: Regesta Norvegica VII, nr 76.

Översättning (till norska): P. A. Munch, Det norske folks historie 2:2 (1863), s. 13 f.

Om brekets tradering se H. Schück, Rikets brev och register (1976), s. 126 ff., nr 48 och 137 ff.

Brevet saknar årsangivelse men är med största sannolikhet skrivet år 1370 (Regesta Norvegica VII, s. 63 not 1). Tilläggs kan att den hungersnöd som beskrivs i brevet kan ha orsakats av bl.a. en epidemi, som i isländska annaler uppges ha härjat detta år. Se härom G. Authén Blom, Norge i union på 1300-tallet 2 (1992), s. 475 f. med not 36.

Om Henrik Henriksson som kansler och sigillbevarare vid kung Håkans kansli, se Authén Blom, a.a., s. 775 f. Om norska riksrådet Göte (Gaute) Eriksson (Galtung), se Norskt biografiskt lexikon 4 (1927), s. 404 f.

För handstilen, troligen tillhörig en skrivare på Akershus, som haft i uppgift att ombesörja utskriften av drottningens privata korrespondens, se Authén Blom, a.a. 2, s. 761 ff.

Jdhir min aldrakærista herra / helsar jak Margareta jnnerligha medh Gudh / Kungør iak idir at jak ma væll. Gud late mik thet sama till idir spøria / Vita skulin j thet min kære herra / at jak oc mine thiænara liidhum stora nøødh / vm mat oc dryk / swa at hwatzce iak ælla the / fangom vara nøødthorfft. Oc thy bidir iak idir min kære herra / at j finnin ther nokra vægha till at thet moghe bættras / at the sem medh mik æra / ey skulu skylias · vidir mik fore hungir skuld oc bidir jak idir at j scriuin till Væstfall at han mik moghe borgha thet sem iak kan honom tilsigia oc vidirthorua / oc sighin honom at j vilin honom væll bytala thet sem han mik borghar. Oc vilin j honom tilscriua her vm / tha scriuin oc mik et breff j hwat mato sem j til hans scriuin. Framlædhis bidir iak idir at j gyrim Hans Myntara j swa mato til godo at han moghe bliua j idre thiænist oc ey fra idir skylias thy at iak hawir thet vndirstandit aff honom at han ær idir gerne till vilia thiænist / oc vardhen j owir eino medh honom tha skipin swa medh · honom at han moghe mik borgha vm her konno skip koma / Oc scriuin mik her vm æn swar. Jtem kungør iak idir min kære herra at jak fik Bartholomeus Gulsmysds breff j swa mato at han badh mik gøra sina wrskuld fore idir vm thet han ey kom till idir swa som j

honom scriuin fore then skuld at haffde han farit till idhar tha haffde skipit sighilt fra honom medh thet goodz sem han skulde bytala j Flandir oc baad mik sigia idir at han hawir thænct medh Guds hiælp j geen koma fore vintrin oc hwat som han tha hawir ført ther sculin j vara biudande^a owir vm swa mykit idir byhaghar oc thy gørin væll fore Gudz sculd oc minna bøn skuld oc varin honom ey obliidhe oc ey Gota Eriksson fore at han ey gat før eptir idir komit fore then skuld at han konde ey før rædho vardha. Gudh vare medh idir min kære herra. Scriptum Akirshws · die beati Luce ewangeliste.

Min kære herra [s]ænden^b Claws Stowoswen raskligha fra idir^c. Witir þet min kære herra at jak hawir vnt herra Henrik thæn thægn¹ som j mik gawin aff^d Kætill aff Hofflandom oc giorde herra Henrik fore mina sculd oc fore mit betzta sculd oc giorde han mik fore · thæn thægn swa mykit som mik vppa nøgde. Oc hawir jak thet lowat herra Henrik at jak scall scriua till idir at j vilden thet gøra fore minna bøøn sculd oc ey giwa Kætill aff Hofflandom ellighis hans kompanom landzwist for æn herra Henrik kombor j geen aff Bergwin · Ellighis oc at j vilden viisa budhit till herra Henrik til Bergwin eptir the landzwist vm æn han vill ey biidha ther till herra Henrik kombor j geen / oc medh minna ær herra Henrik ey forwarat vppa. Oc thetta ær miin bøøn till idhar vppa thet at jak moghe haalda miin oord som jak honom ther vm lowat hawir / Oc scriuin mik idhar vilia i geen her vm.

På baksidan: Domino suo carissimo domino Haquino Dei gracia Norwegie et Swecie regi detur

^abiud ande utan avstavingstecken vid radskifte ms. ^bænden ms. ^cTexten härefter på brevets baksida. ^dOrdet upprepat vid radskifte ms.

¹ thægn = þegngildi, den bot en dråpare skulle betala till kungen (KL XX: þegngildi, sp. 376).